

กรมพัฒนาที่ดิน เพิ่มศักยภาพของดินทางการเกษตรในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดทุ้งรังสิตแบบบูรณาการ

โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ “ทุ้งรังสิต” แบบบูรณาการ เป็นโครงการพื้นที่เฉพาะ ดำเนินการครอบคลุม ๗ จังหวัดในพื้นที่ภาคกลาง ประกอบด้วย ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา นครนายก สระบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และกรุงเทพมหานคร เนื้อที่ทั้งสิ้น ๒,๓๘๕,๘๓๔ ไร่ สภาพปัญหาหลักของทรัพยากรดินส่วนใหญ่ คือ ดินเปรี้ยว รองลงมา ได้แก่ ปัญหาดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ประสิทธิภาพน้ำแล้ง/น้ำท่วม รวมถึงการใช้ที่ดินผิดประเภท

นายปราโมทย์ ยาใจ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยว่า โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ ทุ้งรังสิต ดำเนินการระหว่างปี ๒๕๖๓ - ๒๕๗๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการทุกภาคส่วนสำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดทุ้งรังสิต พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดทุ้งรังสิต เน้นระบบการควบคุมน้ำและกระจายน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของพื้นที่ทุ้งรังสิตให้เป็นต้นแบบการจัดการดินเปรี้ยวจัดและให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างสมดุลและยั่งยืน

กรมพัฒนาที่ดิน โดยสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ ได้ร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานในพื้นที่โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลสภาพพื้นที่และสถานะเศรษฐกิจและสังคม การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน กำหนดพื้นที่เป้าหมายตามความสำคัญ สำรวจพื้นที่อย่างละเอียด จัดทำระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบส่งน้ำ กระจายน้ำ ควบคุมระดับน้ำในแปลงเกษตรกร ปรับระดับพื้นที่ผิวดินให้มีความสม่ำเสมอ และปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นพื้นที่ยกร่องเพื่อปลูกพืช นอกจากนี้ มีการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดโดยวัสดุปรับปรุงดิน อาทิ ปูนมาร์ล ปูนโดโลไมท์ เป็นต้น การส่งเสริมการใช้พืชปุ๋ยสดและส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยมีเกษตรกรในพื้นที่เข้าร่วมโครงการ ซึ่งในปี ๒๕๖๓ มีเกษตรกรต้นแบบผลสำเร็จของการดำเนินงานในพื้นที่ ตำบลทองหลาง อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก ได้แก่ นางน้ำทิพย์ จำรัสทอง ได้ปรับโครงสร้างพื้นฐานโดยการขุดสระบัว มีผลตอบแทนจากการผลิตบัว ๑,๗๐๔ บาท/ไร่ พื้นที่ตำบลข้าวงาม อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ นางณัฐสินี เจริญทรัพย์ ได้จัดทำระบบโครงสร้างพื้นฐานปรับพื้นที่นาเรียบ ขุดคูระบายน้ำ พร้อมระบบส่งน้ำ กระจายน้ำ ควบคุมระดับน้ำในแปลงสำหรับการปลูกข้าว รวมถึงปรับปรุงดินโดยการใส่ปูนมาร์ลตามค่าวิเคราะห์ดิน และการปลูกพืชตระกูลถั่ว (ปอเทือง) เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุสามารถแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัด ยกกระดับค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อไร่ ๓,๒๕๑ บาทต่อไร่ และนางสุวันนา พุฒโต มีการปรับเปลี่ยนแปลงนาข้าวเป็นพืชผัก โดยปลูกตะไคร้ ทำให้มีรายได้ตลอดทั้งปีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเฉลี่ยต่อไร่ ๓๕,๐๐๐ บาทต่อไร่ เกษตรกรสามารถเลี้ยงปลาในคูระบายน้ำทำให้มีแหล่งอาหารลดรายจ่ายในครัวเรือนและมีรายได้เพิ่มขึ้น โครงการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพพื้นที่ทุ้งรังสิต ช่วยเพิ่มศักยภาพการผลิตพืชในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น
